

Účetnictví

Daně

Právo

Dotace a investiční pobídky

dReport: Květen 2020

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.

NSS zamítl řetězení ztrát

Nejvyšší správní soud judikoval ve prospěch daňových poplatníků, když odmítl praxi finanční správy spočívající v prodloužení lhůty pro stanovení daně tzv. řetězením daňových ztrát.

Právní úprava

Zákon o daních z příjmů umožňuje odečíst si daňovou ztrátu od základu daně v průběhu pěti zdaňovacích období následujících bezprostředně po období, za které byla daňová ztráta vyměřena. Zároveň však vznik daňové ztráty prodlužuje běh lhůty pro stanovení daně. Lhůta pro stanovení daně za ztrátové zdaňovací období, ale i za následujících pět zdaňovacích období, za která bylo možné daňovou ztrátu nebo její část uplatnit, tak skončí současně se lhůtou pro stanovení daně za poslední zdaňovací období, za které bylo možné daňovou ztrátu uplatnit (obecně pátý rok po ztrátě).

Jinými slovy lhůta pro stanovení daně za ztrátový rok a následujících pět zdaňovacích období uplyne současně, a to ve lhůtě pro stanovení daně pro poslední rok. Zákon o daních z příjmů tak poskytuje správci daně delší lhůtu ke kontrole vzniklé daňové ztráty, a to až o 5 let.

Praxe finanční správy

Lhůtu pro stanovení daně pak podle dosavadní praxe finanční správy dále prodlužuje vznik daňové ztráty za další období v průběhu stanovené pětileté lhůty pro uplatnění daňové ztráty (tzv. řetězení ztrát). Řetězením daňových ztrát se podle interního metodického pokynu finanční správy posouvá lhůta pro stanovení daně za všechny navazující ztrátové roky a po nich následující roky umožňující uplatnění těchto ztrát až na lhůtu pro stanovení daně vždy za poslední rok tohoto řetězce. Prakticky tak podle finanční správy může dojít k situaci, kdy lhůta pro stanovení daně skončí až desítky let po skončení prvního ztrátového roku. V krajním případě by pak lhůta pro stanovení daně nemusela skončit nikdy.

Výklad Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní soud v květnu tohoto roku pohled finanční správy na běh lhůty pro stanovení daně v případě řetězení ztrát odmítl a postavil se na stranu právní jistoty. Výklad finanční správy podle Nejvyššího správního soudu nerespektuje smysl zákona o daních z příjmů a zároveň nepřiměřeně zasahuje do právní jistoty daňových poplatníků. Ve svém rozsudku tak Nejvyšší správní soud z možných výkladů zákona o daních z příjmů upřednostnil výklad, který řetězení ztrát zcela zapovídá.

Lze tak shrnout, že ztrátové zdaňovací období bude mít prekluzivní lhůtu stanovenou jako lhůtu pro stanovení daně posledního období, za které lze daňovou ztrátu uplatnit, přičemž lhůta pro stanovení daně za každé zdaňovací období má svůj zcela samostatný režim a k řetězení lhůt nedochází. Rozsudek Nejvyššího správního soudu tak může významně ovlivnit zákonnost vedení mnoha daňových kontrol daně z příjmů právnických osob.

Dotkne se změna i vaší společnosti?

Vede finanční úřad s vaší společností kontrolu daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období, v němž vám vznikla daňová ztráta, nebo období, ve kterém jste daňovou ztrátu uplatnili?

Byla vám doměřena daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období, za které se lhůta pro stanovení daně podle finanční správy prodloužila z důvodu řetězení ztrát?

Pak je tento rozsudek právě pro vás možnou obranou v daném sporu.

Kateřina Devlin
kdevlin@deloittece.com

Stručně k vybraným novelám zákona o daních z příjmů

Vývoj české legislativy je v poslední době natolik překotný, že začíná být poměrně složité všechny navrhované změny vůbec sledovat. Proto jsme pro vás v oblasti daně z příjmů připravili stručný přehled některých navrhovaných změn, které se buď připravují, nebo jsou již v legislativním procesu a zároveň budou zasahovat do zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“).

Implementační balíček

Implementační balíček (sněmovní tisk č. 572) byl předložen Poslanecké sněmovně již 23. 8. 2019, a přesto prošel v této komoře teprve druhým čtením. Co se týče zákona o daních z příjmů, jsou navrženy především terminologické úpravy v oblasti mezinárodního zdaňování a také úpravy a zpřesnění týkající se implementace Směrnice EU proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD). Konkrétně se jedná o úpravy nadměrných výpůjčních výdajů, zdanění při přemístění majetku bez změny vlastnictví a zdanění ovládané zahraniční společnosti.

Kromě zákona o daních z příjmů, který se touto novelou nemění nijak zásadně, ovšem implementační balíček výrazněji zasahuje do oblasti DPH, kam přináší nová pravidla, která nesou souhrnný název quick fixes. V neposlední řadě tato novela obsahuje také dlouho očekávanou implementaci další Evropské směrnice DAC VI v oblasti oznamování přeshraničních uspořádání. V rámci implementace Směrnice DAC VI bychom rádi upozornili na aktuálně diskutovanou možnost odložení některých oznamovacích povinností v návaznosti na pandemii COVID, která vychází z iniciativy Evropské komise, více v aktuálním článku [Možný posun lhůt pro plnění oznamovací povinnosti přeshraničních uspořádání](#).

„Předkoronavirové“ novely roku 2021

V „předkoronavirové době“ byly pro rok 2021 navrženy celkem dvě novely. První novela, z ledna 2020, zavádí možnost paušalizace daně z příjmů fyzických osob a veřejných pojistných u vybrané skupiny poplatníků s příjmy z podnikání. Tato novela by měla v určených případech znamenat možnost placení finančnímu úřadu jednou platbou bez nutnosti podávat daňové přiznání, popřípadě přehledy o příjmech a výdajích. Součástí navrhovaného zákona jsou i navazující změny příslušných pojistných předpisů. U této novely bylo již dokončeno vnější připomínkové řízení.

Další novela pro rok 2021 je dle slov Ministerstva financí zaměřena především na redukcí výjimek v zákoně o daních z příjmů. Dochází tak například k návrhu zrušení osvobození úrokových příjmů u daňových nerezidentů (poplatníků daně z příjmů fyzických osob i poplatníků daně z příjmů právnických osob), které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou (tzv. eurobondy). Novela se také zabývá dlouho očekávanou úpravou a zjednodušením oznamovací povinnosti v otázce příjmů plynoucích do zahraničí a v neposlední řadě přináší novinku v podobě osvobození peněžitého příspěvku na stravování

zaměstnanců. U této novely se vnější připomínkové řízení chýlí ke konci.

Zpětná ztráta

V rámci protikrizových opatření vlády byla nově navržena možnost tzv. zpětného uplatnění ztráty. Tento institut by měl zajistit poplatníkům možnost získat vratitelné přeplatky na základě daňových povinností, které byly uhrazeny za minulá dvě léta. Novela byla předložena na jednání Národní ekonomické rady vlády (NERV) a po jejím jednání dosud upravený návrh neopustil dílnu Ministerstva financí. Úprava původního návrhu by měla spočívat především v tom, aby byly vratitelné přeplatky vyplaceny poplatníkům co nejdříve a pomoc tak byla dostatečně efektivní. Proto by novela měla obsahovat speciální jednorázové přechodné ustanovení, které má za cíl právě uspořádat získání finančních prostředků (vratitelných přeplatků) daňovými subjekty v době koronavirové krize.

Navržené přechodné ustanovení by mělo nabízet možnost, aby si poplatník určil, resp. odhadl daňovou ztrátu, kterou očekává, že vykáže za první zdaňovací období, jež skončí dne 30. června 2020. Jde tedy o období, které by mělo být koronavirovou krizí nejvíce zasaženo. Takto odhadnutou daňovou ztrátu si uplatní v dodatečném daňovém přiznání (nebo i řádném daňovém přiznání, pokud ještě nebylo podáno) za bezprostředně předcházející zdaňovací období jako odčitatelnou položku od základu daně. Jinými slovy k tomu, aby poplatník získal vratitelný přeplatek na základě uplatnění daňové ztráty za předchozí období, nebude muset čekat, až se daňová ztráta vyměří, ale může je získat dříve na základě svého odhadu.

Zrušení daně z nabytí nemovitých věcí

Ministerstvo financí po dlouhém váhání předložilo vládě taktéž návrh zákona, kterým se zrušuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů. Zrušení daně z nabytí by mělo být navrženo zpětně, a to už pro ty nemovitosti, u kterých došlo k zápisu vlastnického práva na katastru nemovitostí v prosinci 2019. Tato novela však mění také některá ustanovení zákona o daních z příjmů, a to v oblasti zdanění fyzických osob. V souvislosti se zrušením daně z nabytí by mělo dojít k prodloužení časového testu pro osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí neurčených k vlastnímu bydlení z 5 na 10 let, a to pro nemovitosti nabyté od roku 2021. Dále je také navrženo zrušení možnosti uplatňovat odpočty úroků z hypotéky z nově uzavřených smluv o úvěru na bydlení jako nezdánitelné části základu daně, a to zřejmě až od roku 2022.

Novela v souvislosti se změnami kapitálového trhu

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem kapitálového trhu, je aktuálně ve vnějším připomínkovém řízení. V otázce zákona o daních z příjmů dochází k úpravám možnosti odečítat od základu daně příspěvky na penzijní a životní připojištění, které se nově budou nazývat souhrnně „produkty spoření na stáří“. V případě daně z příjmů právnických osob dochází k rozšíření pojmu „podfond investičního fondu“, a to v návaznosti na navrhované

Daňové novinky – dReport květen 2020

změny zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů.

Výše jsme shrnuli několik novel, které by měly měnit zákon o daních z příjmů, nicméně v jednání jsou i další novely navržené skupinami poslanců nebo jinými iniciativami. Nadcházejí dny a měsíce tedy ukáží, v jaké podobě a kdy nabydou změny zákona o daních z příjmů účinnosti. Vývoj budeme i nadále sledovat a informovat vás o aktuálním stavu.

Marie Velflová

mvelflova@deloittece.com

Zpráva k převodním cenám pro vnitroskupinové finanční transakce

Dne 11. února 2020 zveřejnila Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (angl. OECD) jako součást iniciativy v boji proti daňovým únikům (angl. Base Erosion and Profit Shifting; dále „BEPS“) finální verzi zprávy shrnující pokyny k převodním cenám pro vnitroskupinové finanční transakce (angl. Transfer Pricing Guidance on Financial Transactions; dále „Zpráva“). Dlouho očekávaná Zpráva je součástí akčního plánu BEPS a bude implementovaná do Směrnice OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy (dále „Směrnice OECD“). Zpráva se primárně zaměřuje na (i) přesné vymezení vnitroskupinových finančních transakcí, (ii) definice role a funkcí řízení finančních zdrojů (angl. treasury function), (iii) vnitroskupinové financování zahrnující zejména vnitroskupinové půjčky a cash-pooling, (iv) finanční garance a na (v) různé formy pojištění rizik (angl. captive insurance).

Zpráva obsahuje šest sekcí, přičemž sekce A až E budou doplněny do Směrnice OECD jako samostatná nová kapitola číslo X a do stávající kapitoly číslo I budou doplněné pokyny ze sekce F týkající se bezrizikových a rizikově upravených výnosových měr. Souhrn nejvýznamnějších bodů Zprávy je uveden níže:

Přesné vymezení vnitroskupinových finančních transakcí

Zpráva uvádí oblasti, které by se v rámci analyzované transakce neměly při posuzování opomenout. Vymezení finančních transakcí by mělo začít důkladnou identifikací ekonomicky významných charakteristik, včetně prověření smluvních podmínek, provedení funkční a rizikové analýzy, charakteristiky finančních nástrojů, charakteristiky širších ekonomických podmínek a obchodní strategie protistran a skupiny.

Funkce řízení finančních zdrojů

Zpráva konstatuje, že funkce řízení finančních zdrojů se v jednotlivých skupinách může lišit, a to zejména pokud jde o úroveň centralizace, autonomie a fungování tzv. treasury teamu. Odměna za výkon funkce řízení finančních zdrojů by měla odpovídat stupni vykonávaných funkcí a podstupovaných rizik.

Vnitroskupinové půjčky

Výslovná deklarace, že při oceňování vnitroskupinových půjček by se měla brát v úvahu jak perspektiva dlužníka, tak perspektiva věřitele, je velmi užitečná, v praxi se totiž často klade větší důraz na perspektivu dlužníka. Pro určení tržní úrokové sazby vnitroskupinové půjčky by se měl v první řadě zohlednit kreditní rating dlužníka, případně také skupiny, a parametry konkrétního finančního nástroje. V každém případě je potřeba zohlednit jak kvantitativní (např. finanční výsledky), tak kvalitativní faktory (např. odvětví). Pro hodnocení úvěruschopnosti dlužníka je potřeba vzít v úvahu také míru implicitní podpory vyplývající z členství ve skupině. Kreditní rating společnosti, která je strategicky spjata s ostatními společnostmi ze skupiny, by se měl blížit kreditnímu ratingu skupiny, zatímco na méně klíčovou společnost by se mělo nahlížet více jako na samostatného dlužníka. Zpráva dále shrnuje metody převodních cen k určení správné výše tržní úrokové

sazby a upozorňuje, že nabídka od externích bank nepředstavuje reálně účinnou nabídku na danou transakci, a proto není považována za důkaz souladu s principem tržního odstupu.

Cash-pooling

Vzhledem ke skutečnosti, že ujednání týkající se cash-poolingu jsou v posledních letech předmětem zvýšeného prověřování za strany finančních úřadů, představují doporučení týkající se právě nastavení cash-poolingu vítanou oblast. Při cash-poolingu by se měl brát důraz na nesené funkce, podstupovaná rizika a výhody, které svým účastníkům přináší. Pokud jsou správcem cash-poolingu vykonávané spíše koordinační funkce a tento nese významná rizika, měla by tomu odpovídat i jeho spíše rutinní odměna. Pokud však vykonává komplexnější funkce, nese (a má kapacitu nést) a kontroluje finanční rizika, mělo by to být zohledněno ve výši jeho odměny. Důležitá je rovněž dokumentace takových funkcí a rizik.

Finanční garance

Zpráva popisuje rovněž možné přístupy k oceňování finančních garancí mezi spojenými osobami, typicky v případech, kdy ručitel poskytuje garanci za úvěry poskytnuté nespřízněným věřitelem. Zpráva výslovně konstatuje, že garanční transakce představují běžné vnitroskupinové transakce, které podléhají pravidlům pro převodní ceny, a mělo by s k nim tak přistupovat. Situace zahrnující explicitní garance se liší od tzv. implicitní podpory. V případě explicitní garance by dlužník nebyl obecně ochoten zaplatit za garanci, pokud by neočekával, že nad implicitní podporu získá i přiměřenou výhodu.

V návaznosti na vydání Zprávy lze očekávat zvýšenou pozornost v oblasti finančních transakcí ze strany finančních úřadů. S ohledem na výše uvedené bychom doporučili zrevidovat nastavení vnitroskupinového financování či jiných finančních transakcí a náležitě ho zdokumentovat.

Linda Scharingerová
lscharingerova@deloittece.com

Simona Chlebcová
schlebcova@deloittece.com

Judikatura NSS: daňové ošetření postoupení pohledávky z titulu smluvních sankcí

Nejvyšší správní soud (dále „NSS“) vydal rozhodnutí (10 Afs 171/2019-51), ve kterém se zabýval otázkou, jakým způsobem zdanit postoupené pohledávky ze smluvních sankcí, které vznikly v běžném období nebo vznikly a byly zaúčtovány v obdobích minulých.

V daném případě společnost postoupila pohledávky z titulu smluvních sankcí za část jejich nominální hodnoty. Tyto pohledávky byly zaúčtovány a zároveň snižovaly základ daně společnosti v předchozích zdaňovacích obdobích. Ve svém daňovém přiznání společnost vykazala ztrátu z jejich postoupení jako daňově neuznatelný náklad a současně zvýšila základ daně o skutečný realizovaný příjem z postoupení. S tímto postupem však nesouhlasil správce daně, který tvrdil, že základ daně měl být zvýšen o celou nominální hodnotu postoupených pohledávek a nejen o příjem z nich. Tento postup správce daně opíral o § 23 odst. 3 písm. a) bod 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, (dále jen „ZDP“), kdy je zvýšení základu daně vyloučeno jen tehdy, pokud již byla částka zdaněna podle bodu § 23 odst. 3 písm. a) bod 2 ZDP, a taková situace nemůže při úplatném postoupení pohledávky nikdy nastat.

NSS potvrdil argumentaci společnosti, že postupitel by měl ve výsledku dodanit pouze (skutečný) příjem z postoupení pohledávky z titulu smluvní sankce a zbylá část pohledávky představuje nedaňový náklad.

Dále NSS potvrdil odlišný přístup v případě, kdy jsou smluvní sankce účtovány ve stejném období jako samotné postoupení pohledávek. V takovém případě totiž znění ustanovení § 23 odst. 3 písm. b) bod 1 ZDP omezuje možnost snížení základu daně u pohledávek ze smluvních sankcí zaniklých v průběhu nebo ke konci zdaňovacího období, přičemž za zánik pohledávky se pro účely tohoto ustanovení považuje i její postoupení. Dle NSS vyplývá ze zákona jasný záměr zákonodárce omezit využití tohoto ustanovení v případech, kdy pohledávka vznikla a zanikla v témže zdaňovacím období, i když souhlasí s názorem společnosti, že zde není praktický rozdíl mezi pohledávkami v prvním a druhém případě. Efektivně v tomto případě dochází ke dvojímu zdanění ztráty z postoupení pohledávek z titulu smluvních sankcí, přestože žádný příjem nebyl realizován.

Daniela Kovalová
dkovalova@deloittece.com

Přehled novinek

Novely zákona o DPH

Poslanecká sněmovna bude koncem května projednávat řadu dílčích novel zákona o DPH. Mezi nejdůležitější lze zařadit novelu zavádějící nová pravidla pro intrakomunitární obchod se zbožím (tzv. Quick Fixes Novela), která měla být účinná již od 1. ledna 2020. Zásadní je rovněž tzv. E-commerce Novela, jež by měla od ledna 2021 do zákona o DPH zavést mimo jiné modifikované postupy pro zásilkové prodeje zboží a zcela nová pravidla pro zacházení se zbožím, které je dováženo do EU nebo které je obchodováno v EU osobami ze třetích zemí v případě, že obchody usnadňují elektronické platformy. Není bez zajímavosti, že účinnost této novely by mohla být odložena minimálně o dalšího půl roku, neboť na úrovni Evropské komise vzniká iniciativa o celkovém odložení účinnosti. Mezi další novely, které stojí za pozornost, patří návrh na snížení sazby DPH na 10 % u dodávek týkajících se sociálního bydlení.

Koordinační výbory

Na příští jednání Koordinačního výboru mezi Generálním finančním ředitelstvím a Komorou daňových poradců ČR byly aktuálně předloženy dva příspěvky. První se týká posouzení převodu pronajaté nemovitosti jako transakce, která je předmětem daně, druhý pak aplikace DPH v případě prodeje majetku osobou, která běžně vystupuje jako osoba nepovinná k dani (obce, fyzické osoby). Jde tak o velmi nejednoznačně uchopitelná a kontroverzní témata. K projednání závěrů doposud nedošlo.

Judikatura SDEU

V případě **C-446/18 Agrobet** se SDEU vyslovil k otázce, zda je možné nadměrný odpočet rozdělit na spornou část a na nezpochybněnou část odpovídající konkrétním plněním, která nejsou dotčena rozsahem daňové kontroly. V principu označil stávající úpravu českého daňového řádu za rozpornou s právem EU, když určil, že nespornou část identifikovat musí být možné a takovou část musí být nutné urychleně vyplatit. Novela daňového řádu, která je momentálně projednávána Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR, však daná pravidla uvádí do souladu s názory SDEU.

V případě **C-547/18 Dong Yang** SDEU velmi stručně popsal, že nemůže být kladeno za povinnost plátcům, aby zjišťovali, zda jejich odběratel usazený ve třetí zemi má či nemá na území EU provozovnu. Tento rozsudek silně pozitivně vyznívá ve prospěch plátců DPH. Ti by se v této záležitosti měli bez dalšího spolehnout na údaje, které jim předloží buď správce daně, nebo samotný odběratel.

V případě **C-401/18 Herst** odpovídal SDEU na otázky týkající se přiřazení přepravy v rámci řetězových obchodů a v principu i na to, jak z pohledu DPH určit podstatu dodání zboží jednou osobou osobě jiné. Odpovědi SDEU jsou zcela vyhybavé a je patrné, že daná problematika nemá jasně stanovená pravidla. V této oblasti lze tak do budoucna očekávat další spory.

Tomáš Brandejs

tbrandejs@deloittece.com

Krátce z mezinárodního zdanění

Nové publikace OECD

Dne **6. dubna 2020** organizace OECD oznámila vydání zpráv o vzájemném hodnocení (peer review), které se zaměřují na dodržování mezinárodních standardů pro transparentnost a výměnu požadovaných informací v daňových záležitostech v dalších osmi jurisdikcích. Zprávy vydalo Globální fórum pro transparentnost a výměnu informací v daňových záležitostech. Nové zprávy o dodržování standardů jsou nyní k dispozici pro Brunej Darussalam, Macao, Peru, Švýcarsko a Tunisko (přičemž výše uvedené jurisdikce byly klasifikovány jako jurisdikce převážně dodržující požadované standardy), jakož i pro Barbados, Libérii a Seychely (jurisdikce částečně dodržující požadované standardy). Všechny zprávy o dodržování mezinárodních standardů pro transparentnost, které byly dosud pro jednotlivé jurisdikce vydány, jsou k dispozici na [webových stránkách OECD](#).

Dne **15. dubna 2020** organizace OECD dále zveřejnila komentáře k návrhu [Modelových pravidel pro výkaznictví provozovatelů platform s ohledem na prodejce ve sdílené a zakázkové \(„gig“\) ekonomice](#). Modelová pravidla mají zvýšit transparentnost a umožnit jurisdikcím sběr informací o transakcích, které prodejci provádějí na prodejních platformách, a to včetně výše příjmů těchto prodejců. Komentáře jsou zveřejněny na [webových stránkách OECD](#) a je možné je stáhnout v komprimovaném (zip) souboru.

USA: pokyny ohledně hybridních smluv a často kladené otázky týkající se standardu pro dokumentaci převodních cen

Dne **8. dubna 2020** vydalo americké ministerstvo financí ve spolupráci s federální finanční správou (IRS) [návrh regulací](#) pro hybridní ujednání tak, aby zohledňovala zisky a příjmy ovládané zahraniční společností zahrnuté do příjmů amerického akcionáře (společníka). Navržené regulace budou mít dopad zejména na zahraniční korporace a osoby realizující platby v rámci vybraných hybridních ujednání. Regulace by měly vstoupit v účinnost 60 dní po zveřejnění v oficiální publikaci Federal Register. Americká finanční správa také dne **14. dubna 2020** na svých [webových stránkách](#) zveřejnila seznam často kladených otázek (FAQ) týkajících se standardů, které musí splňovat dokumentace převodních cen, aby dané společnosti nebyla udělena pokuta za úpravu převodních cen podle § 6662 amerického daňového zákoníku (Internal Revenue Code). Ten se uplatní v případě, že úpravy převodních cen překročí v úhrnu 5 mil. USD nebo 10 % hrubých příjmů plátce podle toho, která z těchto částek je nižší.

Dle SDEU se na Gibraltar automaticky nevztahuje směrnice o mateřských a dceřiných společnostech

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) vydal 2. dubna 2020 rozhodnutí v případě C-458/18 (GVC Services), podle něhož Bulharsko může dle evropské směrnice o mateřských a dceřiných společnostech (směrnice PSD) odmítnout aplikaci osvobození od srážkové daně u dividend vypláčených bulharskou společností mateřské společnosti usazené na Gibraltar. V předmětném sporu šlo o společnost založenou a sídlící v Bulharsku, jež byla plně vlastněná společností založenou a sídlící na Gibraltar. Bulharská dceřiná společnost vyplatila dividendu své mateřské společnosti, přičemž na tuto výplatu dividend neaplikovala srážkovou daň. Bulharské finanční úřady se domnívaly, že srážková daň měla být uhrazena a celý případ byl řešen před bulharskými soudy. Směrnice PSD umožňuje osvobození od srážkové daně při

výplatě dividend mezi mateřskou a dceřinou společností při splnění určitých kritérií, např. že plátce i příjemce dividendy mají právní formu uvedenou v příloze směrnice PSD a že se na oba subjekty vztahuje daň z příjmů právnických osob v členském státě EU. Dle legislativy Evropské unie za vnější vztahy Gibraltar odpovídá Velká Británie, přičemž v případě Velké Británie příloha směrnice vyžaduje, aby společnost byla „založena dle vnitrostátního práva Velké Británie“. Podle vnitrostátního práva Velké Británie se však společnost založená na Gibraltar nepovažuje za společnost založenou dle práva Velké Británie a rovněž se na ni nevztahuje britská daň z příjmů právnických osob. Rozhodnutí SDEU jasně stanovuje, že Gibraltar nespadá do působnosti směrnice PSD, a lze předpokládat, že na společnosti založené a usazené na Gibraltar se nebude vztahovat ani směrnice o fúzích či směrnice o úrocích a licenčních poplatcích. Podle SDEU členské státy EU nejsou povinny poskytovat gibraltarským společnostem výhody zakotvené ve výše uvedených právních předpisech.

Nové pokyny francouzské finanční zprávy

Francouzské finanční úřady vydaly 30. března 2020 návrh pokynů upravujících rozsah a způsob stanovení daně z digitálních služeb. Navržené pokyny mohou být volně připomínkovány do 23. května 2020. Daň z digitálních služeb byla schválena francouzským parlamentem dne 11. července 2019. Tříprocentní daň z digitálních služeb se vztahuje na úhrn ročních příjmů plynoucích ze (i) zprostředkovatelských služeb poskytovaných digitálním rozhraním a (ii) ze služeb cílené reklamy.

Pokyny poskytují jasnou definici zdanitelných služeb a rovněž obsahují příklady služeb, které mohou být zařazeny do kategorie zprostředkování. Pokyny dále objasňují, že zdanění podléhají pouze služby poskytnuté ve Francii v konkrétním zdaňovacím období. Dále se věnují dalším záležitostem, jako je např. hranice obrátu pro kvalifikace k dani z digitálních služeb, a modifikují způsob, jímž by daňoví zástupci zahraniční skupiny subjektů měli vykazovat daň z digitálních služeb.

Dne 15. dubna 2020 francouzská finanční správa dále vydala upravené pokyny k novým pravidlům pro výplatu dividendy a kapitálové zisky plynoucí z prodeje podílů ve skupině, přičemž se zejména zabývala dopady na subjekty zdaňované jako konsolidovaná skupina v důsledku vystoupení státu z Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru.

Objasnění daňových aspektů vnitroskupinových služeb v Rusku

Ministerstvo financí vydalo 2. března 2020 pokyn č. 03-03-06/1/7868 týkající se postupů využívaných pro stanovení úplat za služby poskytnuté ruské společnosti jiným subjektem z téže nadnárodní skupiny. Podle ministerstva financí je pro účely daně z příjmů právnických osob možné odečíst náklady, pokud jsou ekonomicky opodstatněné, zdokumentované a byly vynaloženy v souvislosti s obchodní činností, jejímž cílem je generovat zisk. Jakmile dojde k poskytnutí vnitroskupinové služby, je nezbytné určit, zda je výše úplaty za tuto službu v souladu s principem tržního odstupu a zda lze použít přímou nebo nepřímou metodu.

Dánsko dále odložilo implementaci pravidel pro ovládané zahraniční společnosti uvedených ve směrnici ATAD

Dánský premiér 15. dubna 2020 informoval předsedu parlamentu, že v důsledku krize způsobené onemocněním Covid-19 došlo k odkladu několika legislativních návrhů. Mezi nimi se nachází i návrh zákona (L48) provádějícího v dánském vnitrostátním právu pravidla pro ovládané zahraniční společnosti v souladu se směrnicí Rady (EU) 2016/1164 ze dne 12. července 2016, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu (směrnice ATAD). To znamená, že implementace této finální části směrnice ATAD bude potřetí odložena. Není jasné, kdy o tomto právním předpisu rozhodne parlament, avšak neočekává se, že by k tomu došlo dříve než v příštím parlamentním období.

Kateřina Krchnivá

kkrchniva@deloittece.com

Tereza Tomanová

ttomanova@deloittece.com

Podmínky pro čerpání výhod ze smlouvy o zamezení dvojímu zdanění s Korejskou republikou

Dne 20. prosince 2019 vstoupila v platnost nová verze smlouvy o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovým únikům v oboru daní uzavřená mezi Českou republikou a Korejskou republikou („Smlouva“). V souladu s článkem 27 Smlouvy se ustanovení týkající se daně vybírané srážkou u zdroje použijí na příjmy, jež byly vyplaceny nebo připsány k 1. lednu 2020. U ostatních příjmů se pak ustanovení Smlouvy použijí až pro zdaňovací období začínající 1. ledna 2020 a později.

V souladu s články 10, 11 a 12 má právo na zdanění příjmů plynoucích v podobě dividend, licenčních poplatků nebo úroků rovněž smluvní stát, na jehož území mají tyto příjmy zdroj. Zdanění těchto příjmů ve státě zdroje může být omezeno maximální 5procentní sazbou, úrokové příjmy lze případně plně osvobodit, pokud je jejich příjemce také jejich skutečným vlastníkem a současně rezidentem druhého smluvního státu.

Jakým způsobem lze prokázat právo na využití těchto výhod, mělo být předmětem další dohody smluvních států. Podle Sdělení Ministerstva financí České republiky vydaného ve Finančním zpravodaji č. 7/2020 dne 15. dubna 2020 („Sdělení“) musí český poplatník, který je skutečným vlastníkem příslušného příjmu, předložit korejskému plátcí daně žádost o sníženou sazbu daně spolu s doplňujícími dokumenty (např. potvrzení o českém daňovém domicilu). Plátce daně by pak měl sám vyhodnotit, zda jsou podmínky pro využití výhodnějšího režimu splněny či nikoliv. Pokud nejsou, může plátce požadovat od poplatníka doplnění dalších nezbytných informací, případně aplikaci výhodnějšího režimu odmítnout.

Plátce daně je současně povinen žádost předloženou poplatníkem doložit na příslušný daňový úřad, a to v termínu do devátého dne měsíce následujícího po měsíci, kdy byla realizována platba příslušného příjmu.

Sdělení rovněž uvádí, že žádost poplatníka o čerpání výhody ze Smlouvy musí být předložena na patřičném korejském formuláři.

Vydáním tohoto Sdělení současně pozbývá platnost pokyn č. 251/62 754/1995 upravující uplatňování původní verze Smlouvy z roku 1992.

Tereza Tomanová
tomanova@deloittece.com

Kateřina Krchnivá
kkrchniva@deloittece.com

Nový návrh novely daňového řádu. Jaké změny přináší?

Poté, co se v Poslanecké sněmovně nepodařilo najít většinu pro schválení původního návrhu novely daňového řádu, byl předložen velice rychle přepracovaný návrh. Ten do značné míry kopíruje návrh původní, v několika podstatných detailech se ale liší.

Návrh byl předložen tak, aby mohl být schválen již v prvním čtení s předpokládanou účinností novely od 1. ledna 2021. O průběhu legislativního procesu vás budeme informovat. Níže se nachází souhrn nejdůležitějších změn.

Co zůstává v novém návrhu zachováno?

• Zavedení portálu MOJE daně

Zůstává plánovaná elektronizace finanční správy v souvislosti se zavedením portálu MOJE daně, jehož cílem je především usnadnění komunikace se správcem daně a snížení administrativní náročnosti.

• Změna systému a snížení sankcí

Novelou dochází k revizi systému sankcí v daňovém řádu a současně novela výrazně snižuje úrokové sazby (úroku z prodlení, úroku z posečkané částky), a to až na polovinu základní hodnoty.

• Záloha na nadměrný odpočet

Institut zálohy na nadměrný odpočet umožňuje dílčí výplatu nárokovaného daňového odpočtu, a správcem daně tak bude zadržována pouze ta část odpočtu, o které má pochybnosti.

• Změna kontrolních postupů

Novela daňového řádu zjednodušuje pro správce daně proces zahájení a ukončení daňové kontroly. Umožňuje tak správci daně vést daňovou kontrolu do určité míry „korespondenční“ formou. Zároveň dává správci daně možnost přejít z postupu k odstranění pochybností do daňové kontroly kdykoliv.

V čem se nový návrh liší?

• Vypuštění faktického prodloužení lhůty pro vrácení daňových odpočtů

V novém návrhu již není obsaženo prodloužení lhůty pro vrácení nadměrných odpočtů ze 30 dní na 45 dní, které bylo v původním návrhu jednou z nejvíce diskutovaných změn. Tato otázka je podstatná zejména pro plátce DPH, kterým se tedy neprodlouží lhůta pro vrácení nadměrného odpočtu. S touto změnou souvisí také úprava institutu zálohy na daňový odpočet. Nárok na zálohu by měl být dle nového návrhu posuzován až v průběhu daňové kontroly, případně postupu k odstranění pochybností, nikoliv před jejich zahájením, jako tomu bylo v původním návrhu.

• Zachování toleranční lhůty

Součástí původního návrhu bylo vypuštění tzv. toleranční lhůty. Tu nový návrh ponechává v současné délce pěti dní pro podání daňových tvrzení a u pozdní úhrady pak dochází ke zkrácení tolerance z původních čtyř pracovních dní na tři kalendářní dny.

• Zahájení daňové kontroly pouhým oznámením

V novém návrhu sice zůstává zachována možnost zahájení daňové kontroly pouhým doručením oznámení, ale nový návrh pamatuje i na situaci, kdy správce daně bez zbytečného odkladu po doručení oznámení o zahájení daňové kontroly nezačne fakticky vykonávat kontrolní činnost, kdy pak v takovém případě nedojde k přerušení lhůty pro stanovení daně.

• Další změny

Mezi další důležité změny v novém návrhu patří zejména zavedení možnosti prominout pokutu za opožděné podání tvrzení, stanovení daňových formulářů formou vyhlášky a vypuštění pravidla, podle kterého se při výpočtu úroku z prodlení zohledňují pouze reálně existující přeplatky (tzv. vykusování).

Alena Wágner Dugová
adugova@deloittece.com

Daniel Johannes
djohannes@deloittece.com

Možný posun lhůt pro plnění oznamovací povinnosti přeshraničních uspořádání (DAC VI)

Na základě šesté novely Směrnice o správní spolupráci v oblasti daní (tzv. DAC VI) má být v členských státech EU včetně České republiky zavedena povinnost ekonomických subjektů oznamovat finančním úřadům některé přeshraniční transakce a další uspořádání, tak aby správce daně získal lepší přehled o využívání daňových předpisů a agresivním daňovém plánování.

Oznamovací povinnost se má týkat transakcí s určitými charakteristickými znaky („hallmarks“), a to i těch, které byly realizovány po 25. červnu 2018. Proces oznamování by měl začít fungovat od 1. července 2020, první automatická výměna těchto oznámení mezi správci daně by pak proběhla do 31. října 2020. Bližší informace k dané problematice jsme vám již přinesli v článku [Směrnice DAC 6: Nová povinnost dopředu oznamovat finančním úřadům některé transakce](#).

Vzhledem k aktuální situaci však Evropská komise začátkem května představila návrh změn Směrnice DAC VI za účelem odkladu některých lhůt (v principu o 3 měsíce) pro podání a výměnu informací v oblasti daní z důvodu pandemie COVID-19. Obsahem návrhu je konkrétně:

- změna lhůty pro podání informací o přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat a jejichž první krok byl zaveden v období od 25. června 2018 do 30. června 2020, z 31. srpna 2020 na 30. listopadu 2020;
- změna začátku 30denní lhůty pro oznamování přeshraničních uspořádání, která se mají oznamovat a byly zpřístupněny/zavedeny v období od 1. července do 30. září 2020, z 1. července 2020 na 1. října 2020; a
- odložení lhůty pro uskutečnění první automatické výměny informací z 31. října 2020 na 31. ledna 2021.

Návrh také ponechává Evropské komisi možnost přijmout prodloužení tohoto odkladu o další 3 měsíce v případě přetrvávajících vážných rizik pro veřejné zdraví v důsledku pandemie COVID-19 a nutných omezujících opatření přijatých členskými státy.

V České republice aktuálně stále ještě probíhá proces implementace Směrnice DAC VI, související návrh zákona prošel 2. čtením v Poslanecké sněmovně. O vývoji a případném přijetí posunutí termínů jak na úrovni EU, tak v ČR vás budeme dále informovat.

Finanční správa také zveřejnila na svých [webových stránkách](#) technický manuál popisující povinná pole a strukturu oznámení o přeshraničním uspořádání vydaný Evropskou komisí za účelem sjednocení a zjednodušení výměny informací mezi členskými státy. Oznámení by mělo kromě identifikace dotčeného daňového poplatníka, popisu uspořádání a splněných charakteristických znaků obsahovat také identifikaci dotčených zprostředkovatelů. Konkrétní návrh elektronického formuláře, který by mělo být možné podat prostřednictvím daňového portálu, zatím nebyl zveřejněn.

Tereza Tomanová
ttomanova@deloittece.com

Catherine Slavičková
cslavickova@deloittece.com

Jak na chytrou daňovou kancelář?

Současná pandemie koronaviru přinesla i zvýšený zájem o práci na dálku. Ne všechny daňové subjekty ale zastihla tato situace stoprocentně připravené. Zaznamenali jsme, že řada společností utrpěla škody kvůli obtížnostem s e-komunikací, protože ještě stále nepracují se všemi možnostmi, které jim česká legislativa a moderní technologie nabízejí. Přitom je už nyní zřejmé, že budoucnost bude vyžadovat flexibilitu, a elektronizace procesů bude její neoddělitelnou součástí.

Proto jsme dali hlavy dohromady a přicházíme s možností spravovat (nejen) daňové záležitosti kdykoliv, odkudkoliv a s úsporou nákladů. Tyto kroky jsou ideálním způsobem, jak efektivně uvolnit finanční prostředky, čas a podnikatelské kapacity. Jedině tak lze totiž zachovat zdravé fungování společnosti v podnikatelském prostředí, které je náchylné ke změnám více než kdy dříve.

Také vzhledem k novele daňového řádu, která by pod názvem MOJE daně měla zavést digitální platformu pro komunikaci se správcem daně v daňových věcech, je nezbytné, aby společnosti již začaly s digitalizací pracovat.

Položte si prosím následující otázky:

- Ohrozila pandemie koronaviru plnění vašich povinností ve vztahu k finančnímu úřadu?
- Zapomněli jste například podat DPH přiznání či kontrolní hlášení?
- Anebo chcete zkrátka dát sbohem hromadám papírů a začít spravovat dokumentaci elektronicky a online?

Pokud zní vaše odpovědi „ano“, pak je namístě zamyslet se nad možným řešením. Rádi vám v této oblasti budeme asistovat a představíme vám dané možnosti. V případě zájmu o krátký workshop, zhodnocení nastavení vašich současných procesů a komplexní informaci o všech možnostech jejich zlepšení se na nás neváhejte obrátit.

Alena Wágner Dugová
adugova@deloittece.com

Tereza Křížová
tkrizova@deloittece.com

Smluvní volnost při zaměstnávání cizinců

Dočasná nezaměstnanost, převedení na jinou práci, neplacené volno. Mnohdy zapomenutá ustanovení zákoníku práce byli zaměstnavatelé nuceni s ohledem na současnou situaci opět oprávnit. Zaměstnanci nechtějí přijít o práci, a proto obě strany hledají vzájemně vyhovující řešení. Smluvní volnost v mezích zákoníku práce má však své hranice i v zákonu o pobytu cizinců. Pojďme si shrnout, na co je potřeba myslet při úpravě pracovních poměrů cizinců, kteří zde pobývají za účelem výkonu práce.

Občané EU a jejich rodinní příslušníci mají dle zákona o zaměstnanosti stejné postavení jako občané České republiky. Dále zákon stanoví, kteří cizinci, již nejsou občané EU a ani jejich rodinnými příslušníky, mají volný přístup na trh práce. Ostatní cizinci potřebují k výkonu práce v České republice buď pracovní povolení, nebo příslušné pobytové oprávnění. Tento článek se věnuje držitelům tzv. modrých a zaměstnaneckých karet.

Změna zaměstnavatele, pracovního zařazení nebo místa výkonu práce

Pokud cizinec, který je držitelem zaměstnanecké karty, plánuje změnit pracovní zařazení, místo výkonu práce či zaměstnavatele, je třeba, aby zaměstnavatel toto nové místo rovněž zařadil do evidence volných pracovních míst úřadu práce pomocí hlášenky. I zde musí proběhnout tzv. test trhu práce. Samotná změna pak musí být oznámena Ministerstvu vnitra nejméně 30 dní předem pomocí speciálního tiskopisu a doložením příslušných dokumentů, zejména pak nové pracovní smlouvy či dodatku.

Pozor na skutečnost, že změnu je v případě držení první zaměstnanecké karty možné oznámit až po 6 měsících od právní moci rozhodnutí o vydání první zaměstnanecké karty. Zároveň není možná změna k zaměstnavateli, který je agenturou práce.

I v případě modrých karet tyto změny podléhají stejnému postupu, platí tedy nutnost zadání pozice do evidence úřadu práce a předchozí schválení Ministerstvem vnitra, ale pouze během prvních 2 let pobytu. V následujících letech má cizinec povinnost do 3 pracovních dnů tuto změnu ministerstvu oznámit.

U změny pracovní pozice je důležité řídit se především zařazením podle klasifikace zaměstnání CZ ISCO. Žádost o změnu pracovního zařazení je nutné podat ve chvíli, kdy nová pozice spadá pod jiné CZ-ISCO než pozice původní.

Změna výše mzdy

Při změně výše mzdy je třeba dbát na několik podmínek. Jednak existují zákonné limity (minimální mzda, zaručená mzda), jednak se v

hlášenke stanoví platové rozpětí. Pokud zaměstnavatel chce upravit mzdu mimo toto rozpětí, je nutné vystavit novou hlášenku volného pracovního místa, neboť úřad práce provedl test trhu práce na základě určitých předpokladů. Pokud budeme mít pozici uklízeče se mzdou 15 000 Kč nebo 50 000 Kč, je zřejmé, že i zájem o danou pozici bude odlišný. Změna platu by vždy měla být písemně promítnuta ať už ve mzdovém výměru zaměstnance, nebo v dodatku k pracovní smlouvě.

U držitelů modrých karet je dále stanovena podmínka, že výše sjednané hrubé měsíční nebo roční mzdy odpovídá alespoň výši 1,5násobku průměrné hrubé roční mzdy vyhlášené sdělením Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV). Od 1. května 2020 je tato částka 51 187,5 Kč. Pokud byla hlášenka zaevidována s nižší mzdou, není třeba dělat novou hlášenku, nicméně platí, že je potřeba mzdu včas navýšit v souladu se sdělením MPSV.

Změna pracovního úvazku

Také v případě změny pracovního úvazku je nutné mít na paměti pravidla platná pro vydání zaměstnanecké a modré karty. V případě zaměstnanecké karty nesmí být týdenní pracovní doba kratší než 15 hodin. Vzhledem k tomu, že pracovní doba je součástí hlášenky, změna úvazku se rovněž musí promítnout v hlášenke pracovního místa a příslušných dokumentech. V případě modré karty je potom nutné, aby byl cizinec zaměstnán na plný pracovní úvazek, tedy na zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu. Pokud bychom tedy chtěli zkrátit úvazek cizinci s modrou kartou, je nutné zároveň i změnit cizincovo pobytové oprávnění na zaměstnaneckou kartu.

Neplacené volno

U držitelů zaměstnanecké i modré karty je možné, aby cizinec čerpal neplacené volno. Jeho rozsah by ale neměl být takový, aby vznikl důvod pro zrušení karty pro neplnění účelu pobytu, tedy nemělo by pokrývat více než polovinu doby pobytu.

Propouštění

V případě potřeby ukončení pracovního poměru s cizincem se postupuje stejně jako u občanů ČR/EU. Zaměstnavatel má navíc povinnost u všech cizinců (včetně občanů EU) do 10 dnů po skončení pracovního poměru informovat o skončení pracovního poměru cizince příslušný úřad práce. Samotný držitel zaměstnanecké karty má lhůtu 60 dnů na to, aby si našel novou práci, poté může požádat o změnu zaměstnavatele Ministerstvo vnitra ČR (tzv. oznámení o změně zaměstnavatele). V případě, že si cizinec nového zaměstnavatele nenajde, platnost zaměstnanecké karty zaniká dnem skončení pracovního poměru (byť platnost pobytové kartičky je mnohdy delší). Držitel modré karty by neměl zůstat nezaměstnaný déle než 3 měsíce.

Zaměstnávání cizinců přináší mnoho aspektů, na které je potřeba dávat pozor. Obecně platí, že je vhodné si při každé změně v pracovním poměru cizince ověřit, zda tato změna nepodléhá nutnosti nahlášení Ministerstvu vnitra či úřadu práce. V určitých případech by se mohlo jednat o nelegální práci, kde sankce pro zaměstnavatele dosahuje až 10 milionů Kč a zároveň cizinci hrozí správní vyhoštění až v délce 5 let.

Duální zaměstnanecká karta

Duální zaměstnanecká karta funguje jako povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání pro cizince ze třetích zemí. Těmto cizincům karta umožňuje na území ČR pobývat i pracovat, aniž by potřebovali povolení k zaměstnání. Karta se vydává nejdéle na dva roky. Pro vydání zaměstnanecké karty je třeba vystavit hlášenku volného pracovního místa na úřad práce.

Modrá karta

Modrá karta slouží rovněž jako povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání pro cizince ze třetích zemí, cizinec tedy opět není povinen zařizovat si pracovní povolení. Modrou kartu ale oproti zaměstnanecké lze vydat pouze pro zaměstnání vyžadující vysokou kvalifikaci, tím se rozumí řádně ukončené vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání, které trvalo nejméně 3 roky.

Hlášenka volného pracovního místa a test trhu práce

Pro zaměstnávání cizinců v rámci duální zaměstnanecké i modré karty je třeba, aby zaměstnavatel nejprve zařadil nové místo do evidence volných pracovních míst úřadu práce pomocí hlášenky volného pracovního místa. Tam musí být vystaveno veřejně nejméně po dobu 30 dní, během kterých probíhá test trhu práce (v případě určitých pozic lze dobu zkrátit na 10 dní). To, zda je volné pracovní místo možné obsadit uchazeči či zájemci o zaměstnání z řad občanů ČR nebo EU, vyhodnocuje úřad práce, a to prostřednictvím sledování a vyhodnocování nabídky a poptávky na trhu práce.

Eva Drhlíková

edrhlikova@deloittece.com

Veronika Dvořáková

vdvorakova@deloittece.com

Daňové povinnosti – červen 2020

Červen		
		splatnost celé daně (poplatníci s výší daně do 5 000 Kč včetně)
pondělí 1.	daň z nemovitých věcí	splatnost 1. splátky daně (poplatníci s daní vyšší než 5 000 Kč s výjimkou poplatníků provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb)
	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za duben 2020
úterý 9.	spotřební daň	splatnost daně za duben 2020 (mimo spotřební daň z lihu)
pondělí 15.	daň z příjmů	čtvrtletní nebo pololetní záloha na daň
pondělí 22.	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
středa 24.	spotřební daň	splatnost daně za duben 2020 (pouze spotřební daň z lihu)
čtvrtek 25.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně za květen 2020
		souhrnné hlášení za květen 2020
		kontrolní hlášení za květen 2020
	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za květen 2020
	spotřební daň	daňové přiznání za květen 2020 daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za květen 2020 (pokud vznikl nárok)
úterý 30.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za květen 2020
	Oznámení CRS (GATCA)	podání oznámení dle § 13k zákona č. 164/2013 Sb. ve znění pozdějších předpisů
	oznámení FATCA	podání oznámení dle § 13k zákona č. 164/2013 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Daňové povinnosti – červenec 2020

Červenec		
středa 1.	daň z příjmů	podání přiznání k dani a úhrada daně za rok 2019, má-li poplatník povinný audit nebo mu přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce
pátek 10.	spotřební daň	splatnost daně za květen 2020 (mimo spotřební daň z lihu)
středa 15.	daň silniční	záloha na daň za 2. čtvrtletí 2020
pondělí 20.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně k MOSS
	daň z příjmů	měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
	daň z hazardních her	daňové přiznání a splatnost daně za 2. čtvrtletí 2020
pondělí 27.	daň z přidané hodnoty	daňové přiznání a splatnost daně za 2. čtvrtletí a za červen 2020
		souhrnné hlášení za 2. čtvrtletí a za červen 2020
	energetické daně	kontrolní hlášení za 2. čtvrtletí a za červen 2020
pondělí 27.	energetické daně	daňové přiznání a splatnost daně z plynu, pevných paliv a elektřiny za červen 2020
	spotřební daň	splatnost daně za květen 2020 (pouze spotřební daň z lihu)
		daňové přiznání za červen 2020
čtvrtek 30.	energetické daně	daňové přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně například z topných olejů a ostatních (technických) benzinů za červen 2020 (pokud vznikl nárok)
		podání oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv a splatnost související jistoty
pátek 31.	daň z příjmů	odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za červen 2020

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Přímé daně

Jaroslav Škvrna

jskvrna@deloittece.com

Zbyněk Brtinský

zbrtinsky@deloittece.com

Miroslav Svoboda

msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov

mromancov@deloittece.com

LaDana Edwards

ledwards@deloittece.com

Tomas Seidl

tseidl@deloittece.com

Nepřímé daně

Adham Hafoudh

ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková

rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš

jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Vyhlášení nových programů zaměřených na pomoc s bojem proti koronavirové nákaze

Vláda schválila nové programy z řady COVID na pomoc firmám a podnikatelům s odstraněním či zmírněním následků způsobených koronavirovou pandemií. Podniky mohou získat příspěvek na nájem až 50 procent, pokud jim majitel sníží nájemné o 30 procent. Další pomoc má formu záruk za úvěry. Na ty je vyčleněno 150 miliard korun a může na ně dosáhnout až 150 000 podnikatelů. Vláda si od těchto opatření slibuje, že pomocí tzv. pákového efektu se na podporu podniků uvolní až 500 mld. Kč.

COVID Nájemné

Program bude zaměřen na zmírnění dopadů pandemie koronaviru na podniky, které byly nuceny v souvislosti s opatřeními vlády proti šíření koronaviru zavřít své provozny. Podpora z tohoto programu bude mít podobu příspěvku na komerční nájem podnikatelů.

Kdo může o dotaci žádat:

- Podniky, které byly nuceny zavřít své provozny, a podniky, jež fungovaly v omezeném provozu (například prodej přes výdejní okno či e-shop).

Na co se dotace vztahuje:

- Nájemné ze smluv uzavřených před 12. březnem 2020

Výše dotace:

- Maximálně 10 mil. Kč za období od dubna do června včetně

Míra podpory:

- Příspěvek ve výši 50 % nájemného, s podmínkou úhrady 30 % pronajímatelem a 20 % nájemcem
- Příspěvek ve výši 80 % nájemného v případě veřejných subjektů či nájemného placeného státu

Příjem žádostí:

- Do několika týdnů

Na výdaje za nájem nesmí být čerpána jiná podpora. Podmínkou je předložení dokladu prokazujícího úhradu nájemného za předchozí měsíce (leden a únor) a dokladu o úhradě DPH za období od 1. dubna do dne podání žádosti o podporu.

COVID III

Na základě velkého zájmu o programy COVID I a COVID II byl schválen další program, s pořadovým číslem III. Program je zaměřen na zmírnění dopadů pandemie koronaviru na podniky a má podobu záruk ČMZRB na provozní úvěry poskytnuté spolupracujícími komerčními bankami. Tyto provozní úvěry musí být poskytnuty do 31. 12. 2020.

Kdo může o záruku žádat:

- Podniky do 500 zaměstnanců

Na co se záruka vztahuje:

- Provozní úvěry komerčních bank (například na mzdy, nájemné, platby za energie a další)

Výše záruky:

- Maximální objem záruky na úvěr 50 mil. Kč

Míra podpory:

- Záruka až do výše 90 % jistiny komerčního úvěru u firem do 250 zaměstnanců
- Záruka až do výše 80 % jistiny komerčního úvěru u firem nad 250 do 500 zaměstnanců

Doba ručení jsou maximálně tři roky. Bez finančního příspěvku na úhradu úroků. Podpora je poskytována ve formě žádosti o úvěr u spolupracující banky, která má uzavřenou smlouvu s ČMZRB. Jednání s bankami o úvěru je možné již nyní. Čerpání bude možné do 1–2 týdnů.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Aktuální harmonogram vyhlášených výzev OP PIK

Připomínáme, že stále probíhá příjem žádostí do několika programů OP PIK. V tabulce níže proto uvádíme aktuální harmonogram již vyhlášených výzev, včetně termínů stanovených pro příjem žádostí o podporu v jednotlivých programech.

Název programu	Zaměření programu	Druh výzvy	Typy příjemců*	Plánované datum příjmu žádostí o podporu
IV. Výzva Úspory energie v SZT	Dotace na rekonstrukci a rozvoj v SZT, zvyšování účinnosti KVET	Průběžná	MSP, VP	Od 1. 10. 2019 Do 1. 3. 2021
V. Výzva Úspory energie	Dotace na aktivity spojené s úsporou konečné spotřeby energie	Průběžná	MSP, VP	Od 2. 9. 2019 Do 30. 6. 2020
V. Výzva Nízkouhlíkové technologie - Akumulace energie	Dotace na zavádění technologií akumulace energie	Průběžná	MSP, VP	Od 6. 1. 2020 Do 28. 6. 2020
V. Výzva Nízkouhlíkové technologie - Druhotné suroviny	Dotace na zavádění technologií k získávání a využití druhotných surovin	Průběžná	MSP, VP	Od 6. 1. 2020 Do 28. 6. 2020
V. Výzva Nízkouhlíkové technologie - Elektromobilita	Dotace na pořízení elektromobilu a (rychlo) nabíjecích stanic	Průběžná	MSP, VP	Od 6. 1. 2020 Do 28. 6. 2020
III. Výzva Úspory energie - Fotovoltaické systémy s/bez akumulace pro vlastní spotřebu	Dotace na instalaci fotovoltaických systémů	Průběžná	MSP, VP	Od 13. 1. 2020 Do 31. 8. 2020

*MSP – malý a střední podnik, VP – velký podnik

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Vyhlášení nových veřejných soutěží na podporu aplikovaného výzkumu a inovací Technologické agentury ČR

Technologická agentura ČR vyhlásila během května novou výzvu zaměřenou na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje a inovací DELTA 2.

Cílem programu DELTA 2 je podpora projektů mezinárodní spolupráce českých podniků a výzkumných organizací se zahraničními organizacemi za účelem zvýšení množství konkrétních výsledků aplikovaného výzkumu, od nichž se očekává následné uvedení do praxe. Jeden z partnerů však musí být ze země, kde sídlí zahraniční partnerská agentura (konkrétně se jedná o státy Brazílie, Korejská republika, Vietnamská socialistická republika, Stát Izrael, Čínská lidová republika – lokality Jiangsu a Zhejiang, Tchaj-wan, Kanada – provincie Alberta a Québec). Nutným předpokladem projektů je dosažení určitého typu výsledku, jako například prototypu, funkčního vzorku, softwaru, patentu, průmyslového či užitého vzoru apod.

Kdo může o dotaci žádat:

- Uchazečem veřejné soutěže mohou být podniky, výzkumné organizace pouze jako další účastník.

Na co se dotace vztahuje:

- Osobní náklady a stipendia
- Náklady na subdodávky
- Ostatní přímé náklady
- Nepřímé náklady

Výše dotace na jeden projekt:

- Maximální výše podpory jednoho projektu je neomezená.

Míra podpory na jeden projekt:

- Maximální míra podpory na jeden projekt činí 74 % celkových uznaných nákladů.

Soutěžní lhůta:

- 14. května 2020 – 15. července 2020

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček
lhanacek@deloittece.com

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Martin Rybar
mrybar@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková
dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Program Antivirus

Zaměstnavatelům, jejichž hospodářská činnost bude ohrožena v důsledku šíření nákazy, bude poskytován příspěvek na plnou či částečnou úhradu náhrad mezd, které budou zaměstnancům náležet z důvodu překážky na straně zaměstnance (nařízení karantény) nebo na straně zaměstnavatele (překážka – uzavření provozovny z důvodu nařízení vlády uzavřít provoz), bude-li prokázáno, že překážka v práci vznikla v důsledku nákazy COVID-19.

Vláda rozhodla o poskytování příspěvků k superhrubé mzdě nařízením č. 353/2020 z 31. 3. 2020 podle § 120 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Kdo příspěvek vyplácí a jak dlouho?

Příspěvek vyplácí Úřad práce ČR, výše a doba poskytování bude závislá na důvodu vzniku překážky v práci, u každého zaměstnance bude nutné odlišit důvod překážky v práci.

Jaká konkrétní opatření jsou realizována a na jaké situace reagují?

Výše kompenzací zaměstnavatelům je odvozena od průměrné superhrubé mzdy včetně povinných odvodů (48 400 Kč,- Kč) a závisí na důvodech, pro které museli postavit zaměstnance na překážku v práci. Zaměstnavatelé mohou požádat Úřad práce o příspěvek ve dvou režimech:

Režim A – druh překážky:

- v případě karantény pobírá zaměstnanec náhradu mzdy 60 % průměrného redukováného výdělku;
- v případě uzavření provozu nařízením vlády pobírá zaměstnanec náhradu 100 % mzdy;

Režim B – druh překážky:

- Překážky v práci na straně zaměstnavatele z důvodu nařízení karantény či péče o dítě u významné části zaměstnanců (30 % a více) – zaměstnanec pobírá náhradu mzdy 100 % průměrného výdělku
- Omezení dostupnosti vstupů (surovin, výrobků, služeb) nezbytných k činnosti – zaměstnanec pobírá náhradu mzdy 80 % průměrného výdělku
- Omezení poptávky po službách, výrobcích a jiných produktech firmy – zaměstnanec pobírá náhradu mzdy 60 % průměrného výdělku.

Výše uvedené podmínky se mohou v důsledku dalšího vývoje, který nyní nelze předvídat, dále změnit.

Jak účtovat o příspěvcích z programu Antivirus?

Vláda uvolnila svým nařízením prostředky ze státního rozpočtového rezervy na financování cílového programu podpory zaměstnanosti. Prostředky čerpané ze státního rozpočtu upravuje zákon č. 218/2002 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o RP“). Zákon o RP stanoví v §3 písm a) že peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právníkům nebo fyzickým osobám na stanovený účel, jsou dotacemi.

Příspěvky z programu Antivirus jsou čerpané na základě uzavřené písemné dohody mezi Českou republikou prostřednictvím Úřadu práce a zaměstnavatelem, která se odkazuje na cílený program Antivirus a kromě jiného stanoví, že porušení podmínek se považuje za porušení rozpočtové kázně.

Z výše uvedeného dovozujeme, že příspěvky z programu Antivirus mají charakter dotace, a proto se přijaté finanční prostředky budou účtovat v souladu s ustanovením Českého účetního standardu č. 017 Zúčtovací vztahy, bod 3.7.:

O nezpochybnitelném právním nároku na dotaci se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 37 – Jiné pohledávky a závazky a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací. O použití dotace k úhradě nákladů nebo k úhradě jiné ekonomické újmy se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací a ve prospěch ostatních provozních nebo finančních výnosů ve věcné a časové souvislosti s účtováním nákladů na stanovený účel.

V případě dotazů nebo v případě, kdy potřebujete posoudit konkrétní podmínky a jejich účtování v souvislosti s vládní podporou, neváhejte se na nás obrátit prostřednictvím mailové adresy CE_Technicaldesk@deloittece.com.

Jarmila Rázková
jrazkova@deloittece.com

Rada IASB vydala úpravy IAS 37 týkající se nevýhodných smluv

Dne 14. května 2020 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) novelizaci „Nevýhodné smlouvy – náklady na splnění smlouvy (úpravy IAS 37)“, která standard upravuje v souvislosti s náklady, jež by společnost měla zahrnout do nákladů na splnění smlouvy při posuzování, zda je smlouva nevýhodná.

Stávající požadavky týkající se nevýhodných smluv uvedené v IAS 37 *Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky* je možné vykládat různě, což by mohlo mít významný vliv na účetní jednotky, které tyto smlouvy uzavírají. Cílem novelizace IAS 37 *Nevýhodné smlouvy – náklady na splnění smlouvy* je objasnit, jaké náklady bere účetní jednotka v úvahu při posuzování, zda je smlouva nevýhodná.

Změny

Úpravy IAS 37 upřesňují, že „náklady na splnění“ smlouvy zahrnují „náklady, které se přímo týkají smlouvy“. Náklady, které se přímo týkají smlouvy, mohou být buď přírůstkové náklady na splnění smlouvy (například přímé mzdové náklady, materiál), nebo alokace jiných nákladů, které se přímo týkají plnění smluv (například alokace odpisů položky pozemků, budov a zařízení využívané při plnění smlouvy).

Datum účinnosti a požadavky na přechod

Úpravy IAS 37 jsou účinné pro roční období začínající **1. ledna 2022** nebo po tomto datu. Dřívější uplatnění je povoleno. Účetní jednotky úpravy aplikují na smlouvy, u nichž ještě nesplnily všechny závazky k začátku ročního účetního období, kdy jednotka úpravy uplatní poprvé. Srovnatelné údaje se neupravují.

Zdroj: www.iasplus.com

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Rada IASB vydala úpravy IAS 16 týkající se příjmů před zamýšleným použitím

Dne 14. května 2020 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) novelizaci „Pozemky, budovy a zařízení – příjmy před zamýšleným použitím (úpravy IAS 16)“ týkající se příjmů z prodeje položek vzniklých při dopravě aktiva na jeho místo určení a zajištění stavu potřebného k používání aktiva v souladu s požadavky vedení účetní jednotky.

Změny

Novelizace standardu IAS 16 *Pozemky, budovy a zařízení – příjmy před zamýšleným použitím* upravuje standard tak, že zakazuje odečítat od pořizovací ceny položky pozemků, budov a zařízení jakékoli příjmy z prodeje položek vzniklých při dopravě aktiva na jeho místo určení a uvedení do stavu potřebného k používání aktiva v souladu s požadavky vedení účetní jednotky. Místo toho vykazuje účetní jednotka příjmy z prodeje takových položek a náklady na jejich výrobu v hospodářském výsledku.

Datum účinnosti a přechod

Úpravy IAS 16 jsou účinné pro roční období začínající **1. ledna 2022** nebo po tomto datu. Dřívější uplatnění je povoleno.

Účetní jednotka úpravy aplikuje retrospektivně pouze na položky pozemků, budov a zařízení, které jsou dopraveny na místo určení a uvedeny do stavu potřebného k používání v souladu s požadavky vedení účetní jednotky na počátku nejdřívějšího období vykazovaného v účetní závěrce, v níž jednotka úpravy uplatní poprvé, nebo po tomto datu.

Zdroj: www.iasplus.com

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Rada IASB vydala úpravy IFRS 3 upravující odkaz na Koncepční rámec

Dne 14. května 2020 vydala Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) novelizaci „Odkaz na Koncepční rámec (úpravy IFRS 3)“ obsahující úpravy standardu IFRS 3 Podnikové kombinace, které aktualizují zastaralý odkaz v IFRS 3, aniž by významně měnily jeho požadavky.

Situace

V březnu 2018 vydala rada IASB *Koncepční rámec 2018* a většina odkazů na *Rámec* obsažených ve standardech IFRS byla při této příležitosti aktualizována tak, aby odpovídala *Rámci 2018*. Odstavec 11 standardu IFRS 3 *Podnikové kombinace* však aktualizován nebyl a nadále odkazoval na *Rámec 1989*, aby nedošlo k nesrovnalostem u jednotek uplatňujících IFRS 3, neboť definice aktiv a závazků v *Rámci 2018* se liší od těch v *Rámci 1989*.

Změny

Změny obsažené v úpravách IFRS 3 *Odkaz na Koncepční rámec*:

- aktualizují IFRS 3 tak, aby odkazoval na *Koncepční rámec 2018*, a ne na *Rámec 1989*;

- doplňují do IFRS 3 požadavek, aby u transakcí a dalších případů v působnosti IAS 37 nebo IFRIC 21 nabyvatel pro identifikaci závazků převzatých v rámci podnikové kombinace aplikoval IAS 37 nebo IFRIC 21 (místo *Koncepčního rámce*);
- doplňují do IFRS 3 výslovné stanovení, že nabyvatel nevykazuje podmíněná aktiva pořízená v rámci podnikové kombinace.

Datum účinnosti a přechod

Úpravy IFRS 3 jsou účinné pro roční období začínající **1. ledna 2022** nebo po tomto datu. Dřívější uplatnění je povoleno, pokud jednotka současně nebo dříve uplatní i všechny ostatní aktualizované odkazy (vydané dohromady v aktualizovaném Koncepčním rámci).

Zdroj: www.iasplus.com

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Rada IASB vydala Roční zdokonalení IFRS (cyklus 2018–2020)

Dne 14. května 2020 vydala rada IASB „Roční zdokonalení IFRS 2018–2020“, které obsahuje úpravy čtyř Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS).

Roční zdokonalení IFRS (cyklus 2018–2020) upravuje následující standardy:

Standard	Předmět úpravy
IFRS 1 První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví	Dceřiný podnik jako prvouživatel Úprava umožňuje, aby dceřiný podnik, který uplatňuje odstavec D16(a) IFRS 1, oceňoval kumulativní kurzové rozdíly částkami vykázanými mateřským podnikem na základě data přechodu mateřského podniku na IFRS.
IFRS 9 Finanční nástroje	Poplatky v 10% testu pro odúčtování finančních závazků Úprava objasňuje, které poplatky účetní jednotka zahrnuje do aplikace 10%testu dle odstavce B3.3.6 IFRS 9 při posuzování, zda odúčtovat finanční závazek. Účetní jednotka zahrnuje pouze poplatky uhrazené nebo obdržené mezi jednotkou (dlužníkem) a věřitelem, včetně poplatků uhrazených nebo obdržených jednotkou nebo věřitelem jménem druhého z nich.
IFRS 16 Leasingy	Leasingové pobídky Úprava ilustrativního příkladu 13, který je přílohou IFRS 16, z příkladu odstraňuje znázornění vrácení zdokonalení předmětu nájmu pronajímatelem. Cílem je předejít případným nejasnostem týkajícím se nakládání s leasingovými pobídkami, které by mohly vzniknout v důsledku toho, jak jsou leasingové pobídky v tomto příkladu znázorněny.
IAS 41 Zemědělství	Zdanění při určování reálné hodnoty Úprava odstraňuje požadavek v odstavci 22 IAS 41, aby účetní jednotky při určování reálné hodnoty biologického aktiva metodou současné hodnoty nezahrnovaly peněžní toky související se zdaněním. Tím bude zajištěn soulad s požadavky IFRS 13.

Datum účinnosti

Úpravy IFRS 1, IFRS 9 a IAS 41 jsou účinné pro roční období začínající

1. ledna 2022 nebo po tomto datu. Dřívější uplatnění je povoleno.

Úprava IFRS 16 se týká pouze ilustrativního příkladu, který není součástí standardu, datum účinnosti tedy není uvedeno.

Zdroj: www.iasplus.com

Jitka Kadlecová

jkadlecova@deloittece.com

Stav schvalování IFRS v Evropské unii

Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) aktualizovala svou zprávu, v níž je popisován stav schvalování všech IFRS, tj. standardů, interpretací a jejich úprav, naposledy 22. dubna 2020.

Na schválení Evropské komise k použití v Evropské unii čekaly k 26. květnu 2020 následující dokumenty rady IASB:

Standardy

- IFRS 14 *Časové rozlišení při cenové regulaci* (vydáno v lednu 2014)
– Evropská komise se rozhodla nezahajovat schvalovací proces tohoto prozatímního standardu a počkat na finální standard
- IFRS 17 *Pojistné smlouvy* (vydáno v květnu 2017)

Úpravy

- Úpravy standardu IFRS 3 *Odkaz na Koncepční rámec* (vydáno v květnu 2020)
- Úprava standardů IFRS 10 a IAS 28 *Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem* (vydáno v září 2014)
- Úpravy standardu IAS 1 *Klasifikace závazků jako krátkodobé a dlouhodobé* (vydáno v lednu 2020)
- Úpravy standardu IAS 16 *Příjmy před zamýšleným použitím* (vydáno v květnu 2020)
- Úpravy standardu IAS 37 *Nevýhodné smlouvy – náklady na splnění smlouvy* (vydáno v květnu 2020)
- *Roční zdokonalení IFRS – cyklus 2018–2020* (vydáno v květnu 2020)

[Zpráva o schvalování IFRS v EU](#)

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Vliv pandemie COVID-19 na účtování zajištění peněžních toků

V dubnu 2020 vydala Rada pro standardy finančního účetnictví (FASB) dokument, v němž její pracovníci sestavili přehled otázek a odpovědí zaměřených na použití pokynů k Tématu 815 – Deriváty a zajištění ve vztahu k dopadům pandemie COVID-19 na účtování zajištění peněžních toků.

Téma 815 obsahuje pokyny, kdy přestat účtovat o zajištění peněžních toků a kdy a jak reklasifikovat částky časově rozlišené v kumulovaném ostatním úplném výsledku do zisku. Pracovníci rady FASB sestavili otázky a odpovědi v reakci na dvě často kladené otázky ohledně rušivého vlivu COVID-19 na účtování zajištění peněžních toků.

Otázka č. 1

Je-li účtování o zajištění peněžních toků ukončeno, mají v souladu s odstavcem 815-30-40-4 částky časově rozlišené v kumulovaném ostatním úplném výsledku v této položce zůstat, pokud není pravděpodobné, že se prognózovaná transakce do konce původně určeného časového období nebo během následujících dvou měsíců neuskuteční. Ve výjimečných případech může být v důsledku existence polehčujících okolností, které jsou spojené s povahou prognózované transakce a jsou mimo kontrolu a vliv účetní jednotky, pravděpodobné, že se prognózovaná transakce uskuteční k datu, které nastane po tomto dodatečném dvouměsíčním období. V takových případech by měly částky časově rozlišené v kumulovaném ostatním úplném výsledku v této položce zůstat, dokud prognózovaná transakce neovlivní zisk. To znamená, že v těchto výjimečných případech by účetní jednotka neměla brát v úvahu časová omezení, která jsou jinak pro prognózovanou transakci platná, a nadále časově rozlišovat částky dříve vykázané v kumulovaném ostatním úplném výsledku, dokud prognózovaná transakce neovlivní zisk.

Pokud je účtování o zajištění peněžních toků ukončeno, mohou být zpoždění v načasování prognózovaných transakcí související s dopady pandemie COVID-19 považována za výjimečné případy způsobené polehčujícími okolnostmi mimo kontrolu nebo vliv účetní jednotky?

Odpověď

Pracovníci rady FASB se domnívají, že účetní jednotka může použít výjimku v odstavci 815-30-40-4 pro výjimečné případy způsobené polehčujícími okolnostmi, které souvisí s povahou prognózované transakce a jsou mimo kontrolu nebo vliv účetní jednotky, na zpoždění v načasování prognózovaných transakcí, pokud tato zpoždění souvisí s dopady pandemie COVID-19. Takové rozhodnutí bude vyžadovat úsudek na základě skutečností a okolností. Je-li pravděpodobné, že prognózovaná transakce po uplynutí období dodatečných dvou měsíců nastane, pak by účetní jednotka měla v případě ovlivněných zajištění, která byla z klasifikace zajištění vyřata, nadále zachovat částky dříve vykázané v kumulovaném ostatním úplném výsledku spojeném s touto prognózovanou transakcí, dokud tato prognózovaná transakce neovlivní zisk. Tato výjimka však platí pouze pro situace, kdy je u prognózované transakce nadále pravděpodobné, že nastane. Při uplatnění výjimky by účetní jednotka měla zvážit, zda je uskutečnění prognózované transakce pravděpodobné během období, které je přiměřené vzhledem k povaze podnikání

účetní jednotky, povaze prognózované transakce a velikosti narušení podnikání účetní jednotky v souvislosti s dopady pandemie COVID-19. Pokud účetní jednotka stanoví, že uskutečnění prognózované transakce během tohoto přiměřeného časového období po dodatečném dvouměsíčním období již není pravděpodobné, tato výjimka platit nebude a částky dříve vykázané v kumulovaném ostatním úplném výsledku je třeba okamžitě reklasifikovat do zisku a zveřejnit v mezitímní a roční účetní závěrce účetní jednotky.

Otázka č. 2

Odstavec 815-30-40-5 uvádí, že znaky, na jejichž základě se uskutečnění prognózovaných transakcí označí za nepravděpodobné, by měly vyvolat otázku, zda je tímto zpochybněna schopnost účetní jednotky přesně odhadnout prognózované transakce a vhodnost použití zajišťovacího účetnictví pro zajištění peněžních toků v budoucnu pro podobné transakce.

Pokud účetní jednotka stanoví, že by částky časově rozlišené v kumulovaném ostatním úplném výsledku měly být reklasifikovány do zisku v souladu s odstavcem 815-30-40-5 kvůli neuskutečněným prognózám v souvislosti s dopady pandemie COVID-19, mají se tyto neuskutečněné prognózy zohlednit při stanovení, zda účetní jednotka vykazuje znaky neuskutečněných prognóz, které by zpochybnily její schopnost přesně předpovídat prognózované transakce a vhodnost využití zajišťovacího účetnictví pro zajištění peněžních toků v budoucnu pro podobné transakce?

Odpověď

Vzhledem k bezprecedentní povaze pandemie se pracovníci FASB domnívají, že bude pro účetní jednotku přijatelné stanovit, že neuskutečněné prognózy související s dopady pandemie COVID-19 není nutné zohledňovat při stanovení, zda vykázala znaky neuskutečněných prognóz, které by zpochybnily její schopnost přesně předpovídat prognózované transakce a vhodnost použití zajišťovacího účetnictví pro zajištění peněžních toků v budoucnu pro podobné transakce. Pracovníci FASB věří, že tyto pokyny nepředpokládaly, že se budou prognózy v důsledku pandemie měnit tak rychle. Stanovení, zda se neuskutečněná prognóza vztahuje k dopadům pandemie COVID-19, bude vyžadovat úsudek na základě skutečností a okolností. Pokud by účetní jednotka stanovila, že neuskutečněná prognóza souvisí s dopady pandemie COVID-19, pokračovala by v účtování těchto neuskutečněných prognóz v souladu s odstavcem 815-30-40-5 a zveřejňování souvisejících částek v souladu s odstavcem 815-10-50-4C(f) (pokud účetní jednotka přijala úpravy uvedené v aktualizaci účetních standardů č. 2017-12 Deriváty a zajištění (Téma 815): Cílená zdokonalení účtování o zajišťovacích činnostech) nebo odstavcem 815-30-50-1(e) (pokud účetní jednotka dosud nepřijala úpravy této aktualizace).

Zdroj: www.fasb.org

Gabriela Jindříšková
gjindriskova@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_TechnicalDesk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Jarmila Rázková
jrazkova@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindříšková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Nové výzvy v kontextu klimatických změn: Jak na udržitelné financování?

Evropská unie učinila další krok na cestě k cílům stanoveným Organizací spojených národů v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030 a Pařížské dohodě. Přijala nové nařízení (EU) 2019/2088 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb, které platí od 29. prosince 2019. Na jaké změny se bude muset finanční trh připravit? Jak daných cílů dosáhnout? A jak bude v praxi vypadat transparentnost vůči investorům?

Víte, že... Nové Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (dále jen „SFDR“) sjednocuje podmínky informování koncových investorů v jednotlivých členských státech? A že začne platit od 10. března 2021?

3 legislativní akty, které napomohou k implementaci cílů

Komise v návaznosti na dokumenty OSN přijala v březnu 2018 Akční plán k financování udržitelného růstu. V tomto dokumentu klade EU za cíl, aby zajistila reorientaci kapitálu do udržitelných investic, zařadila zohledňování rizik udržitelnosti do běžných riskových procesů a zvýšila transparentnost a orientaci na dlouhodobější cíle ve finančním sektoru.

V květnu 2018 Komise navrhla tři legislativní akty k implementaci opatření nezbytných k dosažení výše zmíněných cílů, a to:

1. Návrh nařízení o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování („Nařízení o taxonomii“), kterým byly stanoveny podmínky k postupnému vytvoření jednotného klasifikačního systému (taxonomii). Systém bude sloužit k posuzování udržitelnosti jednotlivých ekonomických činností, přičemž jeho základním kamenem budou zásady „významně nepoškozovat a přispívat k environmentálním cílům“. Jde o první a stěžejní bod k nasměrování investičních toků do udržitelných aktivit, jeho přijetím by mimo jiné mělo dojít také k omezení greenwashingu. Finální verze návrhu Nařízení o taxonomii je již k dispozici, čeká však na schválení Evropským Parlamentem.
2. Nařízení (EU) 2019/2089, kterým se mění nařízení o referenčních hodnotách („Nařízení o benchmarkích“) přijaté v březnu 2019. Zavádí dvě skupiny nových „environmentálních benchmarků“, prostřednictvím kterých budou investoři schopni vyhodnotit, zda jejich investiční aktivita je hodnocena jako „nízkouhlíková“, případně zda pomáhá snižovat uhlíkovou stopu.
3. Nařízení (EU) 2019/2088 o zveřejňování informací ohledně udržitelných investic a rizik týkajících se udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2016/234 (SFDR), přijaté v březnu 2019, stanoví povinnost zveřejňování informací souvisejících s riziky udržitelnosti institucionálním investorům a správcům aktiv, zejména pak zveřejňování informací o tom, jak povinné subjekty začleňují environmentální, sociální a corporate governance („ESG“) faktory do svých procesů. Níže uvádíme základní aspekty této nové právní regulace.

Kdo bude muset odkrýt karty? Aneb koho se budou týkat úlevy...

SFDR stanoví nové informační povinnosti pro účastníky finančního trhu a finanční poradce, mezi které se řadí pojišťovny poskytující pojistné produkty s investiční složkou, investiční podniky spravující portfolia, instituce zaměstnaneckých penzijních pojištění, tvůrci penzijních produktů, správci alternativních investičních fondů, poskytovatelé panevropských osobních penzijních produktů, správci kvalifikovaných fondů rizikového kapitálu, správci kvalifikovaných fondů sociálního podnikání, správcovské společnosti subjektu kolektivního investování a úvěrové instituce spravující portfolia.

Povinnost informovat dopadne v plné šíři na velké společnosti a mateřské společnosti koncernů zaměstnávajících v součtu alespoň 500 zaměstnanců. Osvobozeny budou malé podniky, zaměstnávající maximálně 3 pracovníky. Zbýlé společnosti, tj. podniky s více než 3 zaměstnanci a méně než 500 zaměstnanci, budou mít v rámci konkrétních povinností malé úlevy.

Cíle SFDR – transparentnost vůči investorům jako klíčový prvek

SFDR sjednocuje podmínky informování koncových investorů v jednotlivých členských státech. Evropská unie chce zejména poskytnout společným rámcem, v němž budou schopny nabízet širokou škálu finančních produktů a zároveň dodržovat pravidla udržitelného financování. Klíčovým prvkem nařízení je transparentnost. Informační povinnost finančních subjektů se bude postupně rozšiřovat tak, aby koncoví investoři byli schopni činit skutečně informovaná rozhodnutí. ESG faktory a posuzování dopadů na udržitelnost se stanou součástí každodenních procesů.

Nové povinnosti

- Zveřejňování firemních politik na webových stránkách: Od 10. března 2021 budou muset povinné subjekty zveřejňovat na svých stránkách informace o politikách, jimiž začleňují rizika spojená s problematikou udržitelnosti do interních procesů a investičního nebo pojišťovacího poradenství.
- Informování klientů před uzavřením smlouvy: Klient má být dle nového nařízení dostatečně informován o tom, jak povinný subjekt zohledňuje možné dopady na udržitelnost již před podpisem smlouvy. Tyto informace bude třeba také pravidelně aktualizovat na webových stránkách. Podle Nařízení o taxonomii je nutné klienty informovat také o případném environmentálním cíli a o tom, v jakém smyslu jsou podkladové investice environmentálně udržitelné.
- Zohlednění pravidel udržitelnosti v zásadách odměňování: Povinný subjekt musí začlenit informace o souladu s pravidly SFDR i do zásad odměňování. I tato informace má být zveřejněna na webu.
- Informování o udržitelnosti konkrétních finančních produktů: Ve druhé vlně povinností budou muset společnosti vypracovat

- posouzení rizik a hodnocení udržitelnosti konkrétních produktů.
- Zveřejňování informací ve výročních zprávách: Posledním krokem bude potom povinnost zveřejňovat pravidelně – ve výročních zprávách nebo podle speciálních pravidel – popisy vlastností finančních produktů a jejich dopady na udržitelnost.

Účinnost SFDR: nové povinnosti od 10. března 2021

Nařízení bude účinné od 10. března 2021, od tohoto data tedy subjekty budou muset zveřejňovat informace o začlenění rizik do interních politik, plnit povinnost informovat klienta před podpisem smlouvy, a zahájit přípravy informací o udržitelnosti jednotlivých produktů, jež mají být dostupné nejpozději do 30. prosince 2022.

Povinnost zveřejňování informací ve výročních zprávách bude třeba dodržovat až od 1. ledna 2022. Vodítkem ke správné implementaci budou technické normy, které mají evropské orgány dohledu (EBA, EIOPA a ESMA) vydat do 30. prosince 2020. Již dnes je ale jasné, že většina společností bude muset přenastavit procesy posuzování rizik a přijmout nové firemní politiky. Ačkoli se data, od kterých bude nutné plnit povinnosti, mohou zdát poměrně vzdálená, příprava politik, nastavení procesů i vytváření produktových informací bude časově velmi náročná a je s ní třeba začít co nejdříve.

Zajímají vás k tomuto tématu další informace? Nevíte si rady? Dejte nám vědět, rádi vám s přípravou na nová pravidla pomůžeme.

Jan Procházka
jprochazka@deloittece.com

Markéta Řezníčková
mreznickova@deloittece.com

Smluvní pokuty v kontextu podstatné změny okolností

V dosavadním obchodním životě řada firem vnímala smluvní pokuty v jejich obchodních kontraktech jako do značné míry nepřijemnou formalitu, jejíž eventualitu ale není nutné zásadním způsobem řešit, a dohodnutá pravidla smluvních pokut dnešní situaci logicky většinou nepředvíдалa. Současné globální zamrznutí ekonomiky tuto eventualitu posunulo zásadně do popředí.

U smluvní pokuty neplatí možnost zproštění pro mimořádnou nepředvídatelnou a nepřekonatelnou překážku vzniklou nezávisle na vůli povinného jako u náhrady škody. Jaké jsou tedy možnosti obrany proti smluvní pokutě za současných okolností? Do značné míry se i v dnešní době můžeme opřít o obecné principy soukromého práva. Právo nabízí několik institutů ochrany před smluvní pokutou. Těmi hlavními jsou:

- moderační, tedy snížení pokuty soudem,
- ochrana před nepoctivým jednáním, a
- byť spíše teoreticky i právo na obnovení jednání o smlouvě.

Snížení smluvní pokuty soudem však dopadá pouze na nepřiměřenost pokuty v kontextu hodnoty a významu zajišťované povinnosti. Pokud je smluvní pokuta v tomto kontextu nepřiměřeně vysoká, může jí soud (ovšem pouze pokud to povinná strana navrhne) snížit až na výši vzniklé škody. Podle českého Nejvyššího soudu se však nepřiměřenost vztahuje jen k okolnostem, které tu byly v době sjednání smluvní pokuty, tedy uzavření smlouvy. Podstatná změna okolností po uzavření smlouvy (jako pandemie) není relevantní. V každém případě ale dává smysl zabývat se vztahem pokuty ke vzniklé škodě.

Druhým institutem je ochrana před nepoctivým jednáním. Občanský zákoník říká, že zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany. To ovšem pouze znamená, že takové právo na smluvní pokutu nepřizná soud. Pokud pokutu povinný zaplatí dobrovolně, případně takovou pokutu oprávněný započte, nebude to protiprávní. Tímto problémem se rovněž zabýval Nejvyšší soud – ještě na podkladě obchodního zákoníku, ale věříme, že s platností i nyní. Nejvyšší soud byl názoru, že „skutečnosti, k nimž došlo až následně (tedy po uzavření smlouvy), by mohly – podle své povahy – vést k závěru, že uplatnění práva na smluvní pokutu je (zcela či zčásti) výkonem práva v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku, jenž nepožívá právní ochrany“.

Podle výkladu Nejvyššího soudu pak uplatnění smluvní pokuty odporuje poctivému obchodnímu styku (je zneužitím práva), pokud opomíjí funkce smluvní pokuty (zajišťovací, kompenzační a sankční funkce), ale k výkonu práva dochází z jiných důvodů, než je dosažení hospodářských cílů či uspokojení jiných potřeb, kdy hlavní nebo alespoň převažující motivací věřitele je úmysl poškodit či znevýhodnit povinnou osobu (tzv. šikanózní výkon práva), případně kdy je zřejmé, že výkon práva vede k nepřijatelným důsledkům projevujícím se jak ve vztahu mezi účastníky, tak v postavení některého z nich navenek.

Posledním institutem, který bychom chtěli zmínit, je právo na obnovení jednání o smlouvě pro podstatnou změnu okolností po jejím uzavření. Je třeba zdůraznit, že zákon výslovně mluví o změně okolností, která založí v právech a povinnostech stran zvlášť hrubý nepoměr znevýhodněním jedné z nich buď neúměrným zvýšením nákladů plnění, anebo neúměrným snížením hodnoty předmětu plnění. Nehovoří tedy přímo o sjednané pokutě za prodlení s plněním. Je tedy otázka, nakolik lze vnímat smluvní pokutu jako svého druhu plnění, případně jako součást nákladů plnění. V každém případě lze doporučit využití práva na obnovení jednání o smlouvě ve vztahu k prodloužení například termínu dodání, jehož nedodržení je postiženo pokutou, a to případně i soudní cestou. V případě úspěchu pak totiž prodlení nenastalo a pokuta pozbývá podkladu. Soud může dokonce celý smluvní závazek zrušit.

Bude zajímavé sledovat, jak se současná krizová situace odrazí v praxi sjednávání obchodních smluv do budoucna. Pokud bude protistrana trvat na ujednání dávající jí právo na smluvní pokutu, lze určitě doporučit pamatovat ve smlouvách na možnost zproštění od smluvní pokuty při nepředvídatelné a nepřekonatelné překážce, jako je tomu u náhrady škody. Taková klauzule pak může obsahovat příkladný či úplný výčet konkrétních překážek, nebo naopak výčet situací, které se za překážku považovat nebudou.

Článek vyšel na webu epravo.cz dne 14. 5. 2020.

*Petr Suchý
psuchy@deloittece.com*

Chytrá karanténa: Jaké nejasnosti panují ohledně zpracování osobních údajů?

Jak si vedl Úřad pro ochranu osobních údajů v roce 2019 a jaké plány má pro rok 2020? Jak proběhla jeho reorganizace a na kontrolu kterých institucí se hodlá zaměřit? Co je to chytrá karanténa, jak funguje nebo s jakými právními úskalími se potýká? Přinášíme novinky z oblasti GDPR.

Činnost Úřadu pro ochranu osobních údajů za uplynulý rok
V měsíci únoru zveřejnil [Úřad pro ochranu osobních údajů](#) („Úřad“) [výroční zprávu](#) za rok 2019, ve které jsou mimo jiné obsaženy i výsledky jeho kontrolní činnosti.

Podle jakých předpisů Úřad postupoval?

Kontroly zahajované Úřadem v roce 2019 byly vykonávány již podle GDPR (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů), respektive tzv. adaptačního zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Avšak vzhledem k tomu, že v roce 2019 ještě dobíhala řízení zahájená za účinnosti dřívějšího zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, dokončoval Úřad takováto řízení a ukládal tresty rovněž podle tohoto staršího předpisu. V souvislosti s dozorovou činností v oblasti obchodních sdělení Úřad postupoval v souladu se zákonem č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti.

Na jaké oblasti se Úřad zaměřoval?

Předmětem kontrol v roce 2019 bylo například využívání souborů cookies nebo zpracování biometrických údajů, konkrétně se jednalo o využití otisků prstů pro identifikační účely. Další specifickou oblastí, které se Úřad v minulém roce věnoval, byla oblast zdravotnictví, v jejímž rámci se Úřad zabýval laboratorním screeningem novorozenců. Úřad se v roce 2019 rovněž zaměřil na kontrolu zpracování osobních údajů osob přepravovaných v dopravních prostředcích (Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.).

Jaká byla nejčastější pochybení?

Nejčastěji kontrolující konstatovali nedodržení základních zásad zpracování, absenci právního důvodu pro zpracování osobních údajů a také porušení práv subjektu údajů. K porušení též docházelo například při zabezpečení osobních údajů nebo rozesílání obchodních sdělení. Ve své výroční zprávě Úřad také konstatoval, že se i v roce 2019 setkal s odmítnutím spolupráce a v 11 případech dokonce musel přistoupit k uložení pokuty za neposkytnutí součinnosti dle zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád. V roce 2019 Úřad uložil pokuty celkem 32 subjektům v souhrnné výši téměř jednoho milionu korun. Celková výše sankce udělené oddělením obchodních sdělení činila 2 099 000 Kč.

Organizační změny uvnitř Úřadu – reorganizace odboru dozoru

V souvislosti s přijetím tzv. adaptačního zákona došlo od 1. července k reorganizaci odboru dozoru Úřadu. Nově vznikly kontrolní týmy v rámci specializovaných oddělení a čtyři dosavadní inspektoráty byly nahrazeny dvěma odděleními vykonávajícími kontrolní a dozorovou činnost v soukromém a veřejném sektoru.

Kdo byl podroben kontrolám Úřadu?

V roce 2019 bylo zahájeno celkem 68 kontrol včetně kontrol týkajících se obchodních sdělení, kterých bylo zahájeno celkem 5. Kontrolou byly dotčeny jak veřejnoprávní (např. Česká správa sociálního zabezpečení nebo Generální finanční ředitelství), tak soukromoprávní subjekty (bankovní a nebankovní subjekty, kasina, malé a střední podniky), přičemž kontroly byly zahajovány jak z poznatků ze stížnostní agendy, tak na základě kontrolního plánu 2019. Kontroly se zaměřily také na politické strany s cílem zkontrolovat zpracování osobních údajů jak v rámci členské základny, tak i mimo ni.

Kontrolní plán ÚOOÚ pro rok 2020

Taktéž v měsíci únoru zveřejnil Úřad na svých webových stránkách [plán kontrol na rok 2020](#).

V tomto roce Úřad naplánoval provedení celkem 29 kontrol, které se zaměří zejména na chytré měření energií, provozování kamerových systémů využívajících biometriku, kontrolu využívání cookies a šíření obchodních sdělení. Do plánu kontrol je rovněž zahrnuta kontrola subjektů poskytujících nebankovní půjčky – Úřad totiž chce ověřit postupy při vyžadování a zpracovávání osobních údajů při vyřizování žádostí o finanční produkt, a dále také ověřit správnost plnění informační povinnosti správců a jejich postup v případech, kdy osoby dotčené zpracováním uplatní svá práva.

V rámci veřejného sektoru Úřad zkontroluje například Okresní správu sociálního zabezpečení, vízový informační systém a národní registr hrazených zdravotních služeb. Kontrola nemine ani oblast školství, Úřad se v této souvislosti zaměří na zajištění bezpečnosti žáků a jejich vyučujících.

Chytrá karanténa

Z pohledu ochrany osobních údajů je zajímavým a částečně kontroverzním počinem projekt tzv. [chytré karantény](#).

O co se jedná?

Chytrá karanténa je systém, jehož cílem je zabránit šíření nemoci COVID-19 v České republice a zároveň uvolňovat opatření vydané vládou v době nouzového stavu tak, aby se život v zemi postupně dostal do stavu před vypuknutím epidemie. V současnosti probíhá její testování v Olomouckém kraji, Středočeském kraji a v Praze, postupně se přidávají i další kraje. Naplno byl systém spuštěn 1. května.

Jak systém funguje?

Podle zveřejněných informací hygienická stanice pacientovi zavolá na telefonní číslo a oznámí mu, že byl pozitivně testován. Požádá ho o souhlas se zpracováním osobních údajů získaných od telefonního operátora a banky, aby mohla vytvořit tzv. vzpomínkovou mapu. Pokud nebude souhlas udělen, pacient bude dotázán, aby uvedl osoby, se kterými se v posledních dnech setkal, a místa, která navštívil. Tyto informace ale nemusí být úplně přesné, protože pacient si nemusí na vše vzpomenout. Pokud je souhlas udělen, pomocí dat od telefonního operátora a informací z platební karty bude zjištěno, kde

se pacient pohyboval a budou identifikováni potenciálně nakažení lidé. Hygienická stanice pak zjištěné osoby telefonicky informuje a bude jim proveden test na přítomnost koronaviru. Data ze vzpomínkové mapy budou vymazána nebo anonymizována nejpozději po 6 hodinách.

Nejasnosti ohledně způsobu zpracování osobních údajů v rámci chytré karantény

Ohledně zpracování osobních údajů však stále zůstává řada nejasností. První z nich se týká toho, zda má být ke zpracování (tedy vytvoření vzpomínkové mapy) získáván souhlas ze strany pozitivně testované osoby. Ačkoli Ministerstvo zdravotnictví v mimořádném opatření MZDR 12398/2020-1/MIN/KAN podmiňuje zpracování osobních údajů souhlasem, což odpovídá režimu článku 6 odst. 1 písm. a) GDPR, Úřad pro ochranu osobních údajů („Úřad“) ve svém vyjádření z 2. dubna uvádí, že údaje jsou zpracovávány veřejnými orgány při výkonu veřejné moci, popřípadě soukromými správci ve veřejném zájmu, a to v mezích čl. 6 odst. 1 písm. e) GDPR. I přesto jsou souhlasy se zpracováním sbírány.

Dále není jasné, do jaké míry byly otázky zpracování osobních údajů konzultovány se samotným Úřadem. Předsedkyně Úřadu požádala na konci března 2020 ministra zdravotnictví o konkrétní dokumentaci k projektu chytré karantény. V návaznosti na chybné informace v médiích (nesprávně poukazujících na jeho schvalovací roli) Úřad uvádí, že Ministerstvem byly zaslány pouze základní informace. Následně došlo též ke společnému jednání s vedením Ministerstva, hlavní hygieničkou ČR a pověřenkyní (pro ochranu osobních údajů) Ministerstva zdravotnictví. Připomínky Úřadu byly do projektu částečně zapracovány a na webu byla zveřejněna korektní informace o všech aspektech zpracování osobních údajů v projektu chytré karantény.

Kompletní dokumentaci však Úřad dosud zřejmě neobdržel a nemůže tak jednotlivá opatření a technologie blíže komentovat. Konzultace některých částí však samozřejmě nezbavuje správce a zpracovatele povinnosti, aby sami aktivně používali nástroje k ochraně osobních údajů, předcházeli tak rizikům prostřednictvím průběžné kontroly a o klíčových detailech informovali dotčené osoby. Za zmínku také stojí, že projekt chytré karantény využívá datasey (např. telekomunikační data), tedy možnost sběru, která je již roky předmětem soudních diskusí (Ústavní soud, Soudní dvůr Evropské Unie).

Projekt chytré karantény bude zajímavé sledovat, a to jak z hlediska praktického fungování, tak z hlediska precedentního nastavení podobných projektů, které z povahy věci musí vyvažovat podstatné zásahy do soukromí s ochranou důležitých veřejných zájmů.

Ján Kuklinca
jkuklinca@deloittece.com

Matúš Tutko
mtutko@deloittece.com

Nikola Musilová
nmusilova@deloittece.com

Jedenáctý ročník ankety Zákon roku zná vítěze

Nejvýraznější pozitivní vliv na rozvoj podnikatelského prostředí v Česku měl podle hlasujících v letošním ročníku ankety Zákon roku zákon o právu na digitální služby. Ten občanům garantuje právo komunikovat se státní správou (potažmo státem) digitální formou a vytváří právní rámec, díky kterému by v průběhu pěti let mělo dojít k digitalizaci všech služeb státní správy. Pro zákon hlasovala téměř polovina všech účastníků ankety.

Vítěze 11. ročníku, který nesl podtitul „Regulace v digitálním světě“, zvolila široká odborná veřejnost z celkové pěti navržených

legislativních počínů, které nominovala porota složená z bezmála třiceti odborníků.

Anketu již tradičně organizovala advokátní kancelář Deloitte Legal spolu s dalšími odbornými partnery z oblasti práva, daní a podnikání.

Chcete se dozvědět více? Veškeré informace, včetně přehledu všech nominovaných zákonů, najdete na [webových stránkách](#) ankety.

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společností Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz
[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejich členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejich členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenesou odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.